Nr 47.

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Piątek dnia 21 Kwietnia v. s. 1833 Roku.

Wiadomości Krajowe.

— Wilno. —

Gdy Obywatele i inni mieszkańcy tuteyszych prowincyy zaszczycali Gabinet Zoologiczny byłego Uniwersytetu różnémi preparatami, to ja mając za obowiązek uwiadomić Publiczność, że pomieniony Gabinet pozostał przy Cesarskiey Medyko-Chirurgiczney Akademii Wileńskiey, upraszam oraz wszystkich gorliwych o dobro oświecenia, aby raczyli wszelkie przedmioty Historyi Naturalney, jakoto: ptaki i inne źwierzęta rzadsze, a także petryfikacye, przesyłać pod adressem Wileńskiego Zoologicznego Gabinetu, w którym takowe przedmioty, będą przyjęte z prawdziwą wdzięcznością i umieszczone obok nazwiska swojego Dawcy.

Dyrektor Zoologicznego Gabinetu, Professor, Radźca Kollegialny, Eichwald.

Sankt-Petersburg 11 kwietnia.

Niejednokrotnie donosiliśmy czytelnikom naszym, o pożytecznych i ważnych pracach P. *Smirdina*, jako wydawcy. N. Cesarz Jegomość, chcąc nagrodzić tego odznaczającego się zasługami, księgarza w literaturze narodowey, raczył go udarować medalem złotym dla noszenia na szyi na wstędze orderu S. *Włodzimierza.* Przesyłając ten medal P. *Smirdinowi*, P. Radca Tayny *Uwarow*, Sprawujący Ministeryum Oświecenia, czyni mu oświadczenie, w wyrazach naypochlebnieyszych uczuć własnych ku staraniom o postęp naszey literatury przez tego księgarza przedsiębranym.

(*J.d.S.P.*)

Opinia Rady Państwa.

Rada Państwa na Departamencie Praw i na Powszechném Zebraniu, rozważywszy projekt Ober-Prokurora Nayświętszego Synodu o osobach zakonnych, opuszczających stan ten z własney woli i wyzutych z niego za rozporządzeniem Zwierzchności Duchowney *przez opinią uchwaliła*: dla zapobieżenia zgorszeniu, wynikającemu ze złamania ślubow świętych, przez osoby zakonne postanowić, co następuje:

I. *O występujących ze stanu zakonnego z własney woli.*

1) Proszący o zdjęcie zeń stanu zakonnego ma być napomnianym o zachowanie ślubow naprzód, przez Przełożonego Klasztoru ze Starszą Bracią; powtóre, przez oddzielnie od Dyecezalney Zwierzchności wyznaczone ze swey zdolności znane Osoby; potrzecie w obliczu całego Konsystorza.

2) Na te napomnienia obracać czasu sześć miesięcy.

3) Ten, z którego zdjęty zostanie stan zakonny, wedle jego nieprzepartey chęci, wstępując w pierwiastkowy stan cywilny, na mocy ustawy z dnia 10 kwietnia 1823 roku, nie może już być przyjętym do służby Monarszey.

4) Nie może on także mieszkać, ani przypisywać się do jakiegokolwiek zgromadzenia w tey gubernii, gdzie mieszkał będąc Zakonnikiem, oraz w obu Stolicach, przez cały ten czas, w przeciągu którego wedle przepisow kościelnych zostaje on pod epitymią dla oczyszczenia swojego postępku, t. j. przez lat siedm.

II. *O występujących ze stanu zakonnego, po dopuszczeniu się takich występkow, za które skazywani oni byli na sztrafy, albo przez które ściągnęli niekorzystną notę swojey Zwierzchności.*

5) Jeżeli o zdjęcie stanu zakonnego będzie prosił taki, który był już ukarany za krzywdzące postępki, lub naganiony za prowadzenie się od Zwierzchności Klasztorney, albo mocno podeyrzywany o hańbiące prowadzenie się, takiego oddawać pod Sąd Duchowny i po jego osądzeniu zdeymować ten stan. Poczém, prócz wzbronienia wchodzić do służby Państwa, nie dozwalać mu nigdy aby mieszkał, a tym bardziey aby przypisywał się do mieskich lub włościańskich zgromadzeń w tey gubernii, gdzie był zakonnikiem, oraz w obu stolicach.

6) Na wypełnienie tego brać odeń rewers pod zagrożeniem, że za niezachowanie jego będzie odesłanym do jedney z Guberniy Sybirskich na ciągły pobyt, bez uwolnienia i tam oddanym do służby.

III. *O wyzutych ze stanu zakonnego z wyłączeniem spod wiedzy Duchowney za nieuczciwe postępki i wady, niezawierające jednak kryminalnego występku.*

7) Przekonani o nieuczciwe postępki lub wady, hańbiące stan zakonny i powinności z nim połączone i którzy nie okazali poprawy po ukaraniu, postanowioném w Ukazie 22 grudnia 1826 roku, zostawszy sądem duchownym wyłączeni ze stanu zakonnego, odsyłają się do rozporządzenia Władzy Cywilney.

Na autentyku własną Jego Cesarskiey Mości ręką napisano: *„Ma bydź podług tego."*

Sankt-Petersburg
26 październ. 1832 roku.

— Ukazy Rządzącego Senatu.— 1) Dnia 30 marca 1833 roku. *O Nay wyżey zatwierdzonym etacie Sztabu i Kancellaryi Tulskiego Wojennego Gubernatora i instrukcyi jemuż daney co do władzy Wojenney.* (Z 1go Departamentu).

2) Marca 30 dnia 1833 roku *O uznawaniu Fryderyka Winberga Neapolitańskim Wice-Konsulem w Kronsztadzie i kupca W. Branta młodszego Hannowerskim Konsulem w Archangielsku.* (Z 1go Departamentu.). (*G S.*)

Prussy.

Berlin dnia 13 kwietnia.

Pan *Bockelberg*, który był wprzódy przeznaczony do poselstwa przy Dworze Króla Belgii, które jeszcze nie nastąpiło, udaje się w tych dniach, jako sprawujący interessa do *Kopenhagi*, zkąd dotychczasowy Poseł Pruski Hrabia *Raczyński* otrzymał nieograniczony urlop. (*G.W.*)

Niemcy.

Frankfort nad Menem d. 14 kwietnia.

Wczoray w wieczór dowiedziano się tu, o postanowieniu wkroczenia do naszego miasta woysk Austryackich i Pruskich. Dziś rano wydano ogłoszenie Senatu, a jutro woysko już jest oczekiwane.

— Dnia 15 —

Przy nadzwyczayném zgromadzeniu się ludu, weszły dziś rano woyska, z *Moguncyi* przybyłe. Landwery Austryackie ozdobili swoje kaszkiety gałązkami bukszpanowemi. Z podziwieniem spoglądano na piękny porządek, tak Austryaków, jak i Prusaków z 30go półku liniowego. Austryacy mieli z sobą dwa działa. Ułani Austryacy szli naypierwiey. (*G.W.*)

Prusko-Austryacki korpus woyska, z załogi Moguncyi, przybył nie tylko do naszego miasta, lecz także do innych mieysc, które postanowiono woyskiem osadzić. Straże w pałacu, gdzie Zgromadzenie Związkowe swoje obrady odbywa, osadzone są woyskiem Austryackiém. Korpus ten składa się z 2500 ludzi, to jest: z jednego batalionu Austryackiego, z drugiego Pruskiego, każdy po 1000 ludzi; z oddziału lekkiey jazdy, i półbateryi artylleryi.

Od brzegów Menu d. 17 kwietnia.

Dnia 14 t. m. wyruszyły z Kasselu do prowincyi Hanau, 2 szwadrony huzarów i 4 lekkie działa.

Według nadesłanego do Hanau rozkazu, posłano dla osadzenia Frankfortu także 2 szwadrony dragonów, i pół bateryi artylleryi Elektorsko-Heskiey.

Monachium d. 12. kwietnia.

Według wiadomości, w tuteyszych gazetach umieszczonych, miał nasz następca tronu wyjechać dnia 10 t. m. z Neapolu do Konstantynopola.

(*G.C.*)

Węgry.

Presburg d. 1 kwietnia.

Dnia 30 z. m. odbyło się 38 seymowe posiedzenie, na którém odczytano następujące przedstawienia, które niezwłócznie wyprawiono do N.Cesarza i Króla: 1)Przeniesienie seymu do Pestu. 2) Mieszkanie Króla w kraju Węgierskim. 3) Używanie węgierskiego języka we wszelkich prawnych przedmiotach. 4) Królewskie propozycye i preferencyalne użalenia. (*G.C.*)

Austrya.

Wiedeń d. 8 kwietnia.

Odrzucenie pokoju można było łatwo przewidzieć, przy znanym charakterze *Mehemeda Alego*, a teraz dopiéro okaże się: czy rząd Francuzki pochwali prędkie postępowanie Admirała *Roussin*,i czy przedsięweźmie na Wschodzie środki przymusu w interessie Porty, lub czy nagani czynności swego Posła, jak to już w innych przypadkach nastąpiło. Ceny papierow na te wiadomości jeszcze bardziey spadły; wczoray w wieczor, akcye bankowe przedawano po 1172. (*G.W.*)

Tryest d. 6 kwietnia.

Wiadomości z *Alexandryi* z dnia 20 marca donoszą, że *Mehemed Ali* zawarł traktat z Szachem Perskim. Nie zdaje się to bydź podobném do prawdy, gdyż przed niedawnym czasem Persya ofiarowała swą pomoc Sułtanowi. (*G.W.*)

Turcya.

Konstantynopol dnia 25 marca.

Dnia 14 b. m. Internuncyusz, Pan *Ottenfels*, za urlopem do *Wiednia*, wsiadł na korwetę *Abondanza*, udając się do *Tryestu*; lecz dla niepomyślney pogody, dopiéro w następnym dniu mógł z portu wypłynąć. Przy tey okoliczności, wyrażono otwarcie powszechne poważenie, zjednane sobie przez tego Ministra, podczas pobytu jego w tey stolicy, tak przez swoje odznaczające się przymioty, jak postępowanie, zawsze rozsądne i uprzeyme.

Posłaniec Wielkiey Brytanii, Lord *Ponsonby*, który od dawnego już czasu jest oczekiwany, nie przybył jeszcze do tuteyszey stolicy; nie ma także żadnych wiadomości o fregacie *Aktäon*, na którey ma tu przypłynąć z *Neapolu*. Od czasu przybycia ostatnich wiadomości z *Alexandryi*, spokoyność wcale nie była przerwaną, mimo wielkiego poruszenia umysłów.

Dnia 22 b. m. część stojącey w *Gallipoli* flotty Ottomańskiey,składająca się z 1go okrętu trzymasztowego, 3 dwumasztowych, 2 fregat, 2 brygow, i 1 kutra, wpłynęła na zatokę *Konstantynopola* i stoi przy *Bujukdere* na kotwicy. Sułtan odwiedził dnia 24 b. m. okręt Admiralski *Mahmudie*. Pozostała część flotty, składająca się z około 10 okrętow, stoi ciągle na kotwicy między *Lampsaki* a *Gallipoli*.

Epidemia katarowa, połączona z febrą i chorobą żołądka, panuje tu za nadeyściem cieplejszey pory czasu, i sprawia wiele chorób. Sułtan został tą chorobą także dotknięty, jednak w kilku dniach powróciwszy znowu do zdrowia, mógł d. 22 b. m. w piątek odwiedzić publiczny meczet.

(*G.W.*)

Egipt.

List handlowy z *Alexandryi* zawiera następujące opisanie teraźnieyszego stanu flotty Egiptskiey:

Na Morzu.

		Siła.		Nazwisko.
1	okręt liniowy	140 dział		*Masr.*
1	ditto	100	—	*Mahalle-Kebir.*
1	ditto	100	—	*Mansura.*
1	ditto	100	—	*Skanderia.*
1	ditto	74	—	*Abukir.*
1	fregata	62	—	*Behira.*
1	ditto	64	—	*Raszyd.*
1	ditto	64	—	*Gafferia.*
1	ditto	64	—	*Sirrsoibad.*
1	ditto	64	—	*Kasr Sacich.*
1	ditto	56	—	*Mufta Ciah.*
1	ditto	56	—	*Dumiat.*
5	korwet	22 do 24 dział.		
5	brygów	16 do 18	—	
5	szonerów	12 do 22	—	

Na Warsztatach.

1	okręt liniowy	140 dział.	
2	ditto	100	—
1	ditto	80	—

(*G.W.*)

Rzeczy Niderlandzkie.

Haga d. 10 kwietnia.

Przeszłey soboty spuszczono z warsztatu Rotterdamskiego dwa nowe brygi *Mercur* i *Postillon*, o 18 i 16 działach.—Przed kilku dniami uzbrojono tam 10 statków kanonierskich, z dostateczną ilością woyska, dla służby czynney, które odpłynęły na *Skaldę*; każdy z nich był uzbrojony jednem działem długiém, 36stofuntowém, dwoma 12stofuntowemi i jednym moździerzem.

— *Dnia 12* —

W skutku depeszów, przybyłych z *Londynu*, które wczoray były rozważane na radzie gabinetowey, gdzie Król był przytomnym, panuje teraz w naszych Ministeryach nadzwyczayna czynność. Słychać, że w *Londynie* ciągle nalegają na zawarcie ostatecznych układów.

Przy końcu tego tygodnia, mają ztąd odprowadzić dwa działa *à la Paixhans* do *Bath*, i tam na bateryi ustawić. Są one naywiększego kalibru, a doświadczenia z niemi nie dawno tak pomyślne wypadły, że postanowiono nasz cały brzeg takiemiż opatrzyć.

— *Dnia 13* —

Staats-Courant donosi, że Król zupełnie powrócił już do zdrowia. Ile powszechną była troskliwość podczas choroby J. K. M., tyle powszechną była także radość po powróceniu do zdrowia ukochanego Oyca kraju.

Donoszą z *Bredy* z dnia 11 m. b.: „Podług wiadomości od granic, na naszych forpocztach wielki się ruch okazuje. Nie widać tam jednak Belgiyczyków.” (*G.W.*)

Francya.

Paryż dnia 7 kwietnia.

Lord *Granville* Poseł Angielski w *Paryżu*, uda się w przyszłym tygodniu ze swoją familią do *Londynu*. Mówią także o mającey wkrótce nastąpić podróży Hrabiego *Appony* do *Wiednia*; nieznany jest jednak cel tego odjazdu.

Słychać, że Hr. *Montalivet* wybiera się do Włoch.

Teraźnieyszy stan Hiszpanii, stał się przyczyną wielkiey troskliwości dla naszego Rządu. Ostatnia zmiana ministrów, jest zupełném zwycięztwém, lubo nie stronnictwa Karolisto-Apostolskiego, lecz zawsze absolutystów i indywidualnych widoków Króla, którym stronnictwo Królowey ustąpić musiało. Słychać o nie bardzo pocieszającém jey liście do naszéy Królowey. Wpływ Francyi w *Madrycie*, jest tak dobrze jak zniszczony, gdyż i Hrabia *Ofalia*, na którego zda-

wano się liczyć w *Tuilleriach*, przyłączył się do nowego toku rzeczy. Przybywają tu ciągle gońcy z *Madrytu* do Xięcia *Broglie*, a jeden od Pana *Zea Bermudez* do Hrabiego *Pozzo di Borgo*. P. *Zea Bermudez* długo bawił w *Petersburgu*.

Constitutionnel zwraca na to uwagę, iż za Pireneami, utworzył się środkowy punkt przeciwników naszey rewolucyi Lipcowey; a *Journal des Débats* umieścił nawet bardzo niegrzeczny artykuł przeciw nowym ministrom Hiszpańskim, na co jednak od przybycia znanego pisma z *Konstantynopola*, jako indywidualne zdanie jednego Ministra uważać można. Niektóre dzienniki zwracają uwagę na obrót, jaki nasze stosunki zagraniczne wzięły, od czasu powtórnego weyścia dawnego naszego ministra spraw zagranicznych do gabinetu.

— *Dnia 9* —

Xiążeta *Nemours*, *Aumale i Montpensier*, i Xiąże *Joinville*, odjechali wczoray do *Chantilly*, dawnego dziedzictwa Xięcia *Condé*.

W Izbie Parów, Vice-Hrabia *Decaux* zdał wczoray sprawę z projektu do prawa o zebraniu kontyngensu 80,000 woyska z klassy r. 1832, za przyjęciem którego Kommissya głosowała. Poczém Hrabia *de Ham* wnosił przyjęcie prawa względem dodatku 1,200,000 fr., na tayne wydatki. Posiedzenie ukończone zostało różnemi mniey ważnemi petycyami. W dniu następnym Izba oczekiwała przełożenia budżetu wydatków.

Członkowie rozszerzonego w całey Francyi realistowskiego towarzystwa emancypacyi polityczney i reformy parlamentowey, obrali Kommissyą z swego grona, z poleceniem, urządzenia wielkiego komitetu centralnego. Członkowie Kommissyi są: Xiąże *Fitz-James*, Margrabia *Dreux-Brézé*, Vice-Hrabiowie *d'Ambray* i *Conny*, Baronowie *Brian* i *Genoude*, Redaktorowie dzienników *Quotidienne* i *Gazette de France*, i P. *Berryer*.

Jenerał *Bonnet* został dziś rano wezwany do Marszałka *Soult*: słychać, że ma udać się z poleceniami do *Mehemeda Alego* do *Alexandryi*.

— *Dnia 10* —

Przybył tu *Sidi Humden*, jeden z nayznacznieyszych Maurów, którzy pozostali w *Algierze*. Został obrany przez wszystkich Muftych, Kadych i Szeików całego zarządu, na deputowanego, dla żądania zniesienia teraźnieyszey administracyi cywilney.

W tych dniach przybyły depesze naszego nowego Posła w *Rzymie* do Ministeryum spraw zagranicznych. Zdaje się, że Hr. *Latour-Maubourg*, prawie za niepodobieństwo uznaje, nakłonienie Rządu Papiezkiego, aby zaprowadził niektóre reformy w swym kraju.

Dnia 2 kwietnia został urządzony regularny związek za pomocą statków parowych między *Tulonem* a *Algierem*. Co wtorek odpływa statek parowy do *Algieru*, co sobota ztamtąd jeden do *Tulonu*. Takiż związek ma bydź urządzony między *Oranem* i *Boną*.

Pan *Carel*, dawny Szef tuteyszey gwardyi municypalney, ma zamiar udać się do *Londynu* z poleceniem uważania tam będących członków familii *Bonapartych*, którzy ciągle są w związku z jedném z tuteyszych stronnictw republikańskich.

Wszystkie dzienniki zatrudnione są rozdwojeniem w radzie ministrów, które powstało za wiadomościami ze Wschodu przybyłémi. Dziennik *Temps* zapewnia, że zamyślają wysłać 20 okrętów na morze Śródziemne, i że Francya, Rossya i Anglia porozumiały się, aby na tym punkcie znaczne zgromadzić siły. Zresztą nic nie rozstrzygnięto; jedyną pewną rzeczą, którey należy się spodziewać, jest podług *Gazette*, zmiana Ministrów.

Względem rozdwojenia w gabinecie, donoszą jeszcze, co następuje: „PP. *Broglie*, *Barthe* i *Guizot* mieli się oświadczyć za umiarkowanym systematem w sprawach wewnętrznych. Inni przeciwnie Ministrowie radzą, siłą przytłumić niespokoyności wewnątrz kraju powstające."

— *Dnia 11* —

Mówią, że Xiąże *Orleanu*, uda się w przyszłym tygodniu, w towarzystwie Lorda *Granville* do Anglii, a Xiąże *Talleyrand*, przysposabia wiele balów i uczt, na czas jego pobytu. Podług niektórych osób, Hrabia *Flahaut* będzie mu towarzyszył; podróż ta w celu naszey kolonizacyi *Algieru* ma bydź przedsięwziętą.

— *Dnia 12* —

Podróż Xięcia *Orleanu* do *Londynu*, która już miała nastąpić, odłożoną znowu została.

Podług wiadomości przybyłych tu przez sztafetę z *Madrytu* z dnia 4 b. m., była powszechna spokoyność wszędzie zapewnioną, przez energiczne postępowanie pierwszego Ministra P. *Zea-Bermudez*, i przez wierność armii. Niektóre osoby otrzymały rozkazy opuszczenia *Madrytu*; między niemi znaydowało się dwóch Grandów, w których Królowa, od czasu słabości Króla, wielkie pokładała zaufanie, to jest: Hrabia *Parsent* i Xiąże *San Lorenzo*; pierwszy otrzymał rozkaz wyjechania za granicę, a ostatni, udania się do miasta swego urodzenia *Xeres*.

W Izbie mówiono dziś znowu bardzo wiele o zmianie ministrów. Xiąże *Broglie* miał upraszać o uwolnienie go od obowiązków ministra i żądać Poselstwa w *Wiedniu*, co Król jednak miał odmówić, lubo uznaje te spory w Radzie, które sprowadziły to rozdwojenie, za ważny powód do takich żądań; stara się pojednać umysły. Tymczasem rozdwojenie trwa ciągle; zdaje się, że Jenerał *Sebastiani* i Xiąże *Decazes* weydą do Ministeryum; toż samo mówią i o P. *Montalivet*.

Wczoray Hrabia *Appony* miał długą konferencyą z Xięciem *Broglie*. Wypadki w *Frankforcie* sprawiły liczne konferencye Ministra Pruskiego i Rossyyskiego z Xięciem *Broglie*.

Wczoray Jenerał-Porucznik *Vincent* był na posłuchaniu u Króla. Słychać, że otrzymał polecenie udania się do *Pragi*. Jenerał odwiedził także Hrabiego *Pozzo di Borgo*.

Wyprawa na Wschód, do którey teraz się sposobią, ma bydź na bardzo wielką skalę urządzona; ztąd zapewne i więcey kosztów będzie wymagała, niż dodatek 700,000 fr., żądany przez Admirała *Rigny*.

Minister skarbu zaprzeczył ajentowi Xiężney *Berry* wydania papierów, które potrzebne są do sprzedaży, należących do jey dzieci lasów, o co zapozwany był do tuteyszego trybunału 1wszey instancyi, który pod przewodnictwem Pana *Debellejme*, wydał następujący wyrok: „Zważywszy, że nie jest prawnie udowodnioném, iż Xiężna *Berry* zaślubiła się powtórnie, i ponieważ nawet w razie powtórnych zaślubin, musiałaby pełnić obowiązki opiekunki tak długo, dopókiby rada familiyna nie mianowała innego opiekuna; że zatém Xiężna *Berry* nie przestała bydź zdolną do zarządzania prawami swych dzieci; dla tego sąd rozporządza, aby żądane papiery wydane zostały, i skazuje urzędnika fiskalnego na koszta processu."

Dnia 4 b. m. aresztowano tu 6 republikanów, z rozkazu Prefekta policyi. Miano tu oraz kazać aresztować kilka innych osób. Słychać, iż 4 pułki załogi tuteyszey stać będą w okolicach, W zamku *Tuillerie* daje się ciągle postrzegać obawa. Adjutanci Króla i Xięcia *Orleanu* Następcy tronu, są w ustawicznym ruchu. Gdy się w Izbie Deputowanych rozpoczną obrady, względem wydatków na oszańcowanie stolicy, niektórzy jey członkowie domagać się będą od ministeryum bliższego rzeczy wyjaśnienia. Słychać o zamyśle wystawienia 15 warowni około *Paryża*, lubo *Vauban* i *Napoleon* oświadczyli, iż same mury, naokoło będące, są dostatecznemi do obrony stolicy. Jenerał *Valaze* wymówił się przed kilku miesiącami od kierowania robotami fortyfikacyynemi, z powodu, iż warownie te jedynie przeciw miastu, nie zaś na obronę jego, użyte bydźby mogły.

)3(

— *Dnia 13* —

Tuteyszy gabinet zdaje się coraz mniey być zgodnym względem spraw wschodnich. Podług Dziennika Ministeryalnego, zrzeczono się układów dnia 22 lutego, i układają się podług propozycyy *Halila* Paszy. Od czasu wmięszania się Francyi, zaszły trzy peryody układów. Pierwsze ciągnęły się do bitwy pod *Koniah*. Wtedy Sułtan liczył jeszcze na zwycięztwo swego Wezyra, i rozkazał w tém oczekiwaniu odrzucić propozycye, czynione mu przez P. *Varennes* od Vice-Króla, które były bardzo łagodne. Druga kończy się przybyciem Admirała *Roussin* do *Konstantynopola*. Po doznaney klęsce przez *Reszyda* Paszę, Porta w pierwszym przestrachu posłała *Halila* Paszę do *Alexandryi*, który miał się układać, na mocy poprzednich, przełożonych przez P. *Varennes* warunków *Mehemeda Alego*. W zmienionych jednak okolicznościach żądał *Mehemed-Ali* pomyślnieyszych warunków. Pod czas tego, Sułtan prosił *Rossyi* o pomoc, i wstrzymał nieco układy z Vice-Królem, w nadziei ukończenia ich po otrzymaniu odpowiedzi z *Petersburga*. Tu ukazał się Admirał *Roussin*, a z nim trzeci peryod zaczął się.

Słychać, że Jenerał-Porucznik *Bonnet*, uda się za kilka dni na Wschód, a to, jak niektórzy utrzymują, z poleceniem do Vice Króla *Mehemeda Alego*, podług innych jednak, dla uorganizowania w *Alexandryi* woyska egiptskiego na sposób europeyski.

Kilku obcych Posłów, miało proponować Radzie ministrów, aby ciągłe więzienie dawnych Ministrów *Karola X*. zamienić na wygnanie.

Mówią, że Hrabia *Pozzo di Borgo*, wkrótce uda się do Niemiec. (*G.W.*)

Anglia.

Londyn dnia 12 kwietnia.

Wyszedł znowu wybór parlamentowy na szkodę stronnictwa ministeryalnego, a to nie tylko ze stronnictwa Wigów, lecz jeden z urzędników teraźnieyszego ministerstwa, który przy tey okoliczności poniósł klęskę, kapitan *Berkeley*, musiał się w *Gloucester* powtórnemu poddać wyborowi, gdyż został mianowany Lordem Admiralicyi, lecz musiał ustąpić należącemu do stronnictwa Torysów P. *Hope*, który miał za sobą większość 109 głosów. Od czasu otworzenia teraźnieyszego zgromadzenia parlamentowego, kandydaci ministeryalni w sześciu wyborach mnieyszość mieli za sobą: w *Londynie*, *Dover*, *Marylebone*, *West-Cumberland*, *Sunderland* i *Gloucester*.

Albion następujące czyni uwagi, względem przybycia brygu *Savage* z *Lisbony*: „Gdy okręt ten d. 4 m. b. stał na wysokości *Porto*, wszedł w związki z brygiem Angielskim *Loveret*, który przybył z *Vigo*, zkąd odpłynął poprzedniey niedzieli; wtedy Admirał *Sartorius* znaydował się jeszcze z flotą przy wyspach *Bayonny*. Admirał oczekiwał powrotu statku parowego *London-Merchant* z *Porto*, dla dowiedzenia się, czy *Don Pedro* zadosyć uczyni jego żądaniom. W przeciwnym razie, nie zmieni swego postanowienia i uda się z flottą do wyspy *Guernsey*, lub do Anglii. W *Lisbonie* wszystko oznacza bliski koniec sprawy *Don Pedra*. *Don Carlos* i inni goście Królewscy, szczególniey zwrócili na siebie uwagę mieszkańców. Dnia 2 stały na *Tagu* okręty Angielskie *Asia*, *Revenge* i *Caledonia*; znaydowała się także fregata francuzka na tey rzece. Flotta *Don Miguela*, stała między *Belem* a *Lisboną*; składa się z jednego okrętu liniowego, jedney fregaty, czterech korwet i czterech brygów."

Biega wieść, że połączona flotta, znowu rozpocznie oblężenie *Skaldy*; dzienniki tuteysze mnie-mają jednak, że Anglia nakoniec odstąpi, i zezwoli na niektóre warunki Rządu Hollenderskiego.

Albion pisze: „Bardzo nas oburza, widząc, jak siła morska Francyi, we wszystkich punktach, gdzie interessa jey wymagają usługi, zaraz jest gotową; podczas gdy interessa handlowe lub polityczne Anglii, nigdy nie są bronione dostateczną siłą. Statek strażowy, był jedynym okrętem Angielskim, który podczas niepokojów w *Smyrnie* stał w tamecznym porcie, gdy przeciwnie flotta Francuzka, tam się znaydująca, składała się z dwóch okrętów liniowych, i jedney fregaty."

Gazety Lisbońskie z dnia 30 marca i 1 kwietnia donoszą, że *Don Miguel* i siostry jego Infantki, znaydowali się dnia 28 marca w *Braga*, w naylepszém zdrowiu, i że Infanci *Don Carlos* i *Don Sebastian*, przybyli dnia 29 marca, do pałacu *Ajuda* i udali się niezwłócznie do kościoła S. *Maryi*, dla podziękowania Bogu za szczęśliwe przybycie. Od armii nie mamy nowych wiadomości. *Times* donosi, że oczekiwano w *Lisbonie* przybycia fregaty Hiszpańskiey, na którey dway Infanci z swemi rodzinami, zamyślają popłynąć do Włoch.

Reszta mieszkańców wysp *Zielonego-Przylądka*, została przez nadesłanie żywności uratowaną, gdy już 30 do 40,000 ludzi pomarło z głodu. Przez trzy lata deszcz, ani razu, tam nie padał.

W skutku niepomyślnych widoków dla interessów zagranicznych, obawy względem wielkich zmian i niecierpliwość kraju uyrzenia skutków, które mu zapewniono z przyjęciem bilu reformy i t. d., targ nasz giełdowy jest bardzo lichy, a nayważnieysze zagraniczne papiery o $1\frac{3}{8}$ spadły. Anty-ministeryalnych kilka wyborów, niepomyślny także wywierają wpływ na papiery. P. *Alderman Thompson* został obrany w *Sunderland*, P. *Hope* (Torysowie) w *Gloucester*.

Podług ostatnich, przybyłych tu wiadomości z *Kantonu*, Amerykanie energiczne przedsięwzięli środki, dla rozszerzenia handlu między Stanami Zjednoczonemi a Chinami. Znaydowała się tam niezwyczayna liczba okrętów Amerykańskich, a okręt wojenny Amerykański *Pracock*, miał zamiar odpłynienia do *Cothin-Chiny* i *Siam*, dla rozpoczęcia układów handlowych. Państwo Chińskie znaydowało się podług tychże wiadomości, w bardzo wzburzonym stanie. W *Lin Schu* twierdze zostały zniszczone przez góralów. W *Kantonie* wydano rozkaz, ażeby wszystkie bramy o godzinie 10tey wieczorem były pozamykane: gdyż w ostatnich czasach często na domy napadano. (*G.W.*)

Gazety z Singapore z 20 grudnia donoszą z Siac, że woyska wyprawy hollenderskiey, przez nadzwyczayną liczbę krajowców napadnięte i w pień wycięte zostały; przeszło trzy tysiące ludzi zostało zabitych.

Według ostatnich listów z Oporto, miał się Sartorius i jego oficerowie deklarować, jeszcze przez sześć miesięcy darmo służyć, byle tylko maytkom wypłaconą została ich zaległość.

W Szkocyi, w mieście Glouslough, żyje jeszcze kobiéta, mająca lat 130: nie używała nigdy lekarstw, krwi nie puszczała, i przeszło od stu lat nie uczuła żadnego bolu. Jey dziad żył 129 lat, a jey oyciec lat 120.

— *Dnia 14* —

Wczoray miał Poseł Belgiyski, P. van de Weyer, naradę z Xięciem Talleyrandem; a Lord Kanclerz, Hrabia Ripon, i Lord Melbourne, także z Xięciem Talleyrandem i Hrabią Grejem, naradzali się kilka godzin względem spraw Wschodnich. Lord Palmerston ciągle jest słaby. (*G.C.*)

	Czas Obserwacyi.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	Wiatr.	Stan powietrza.
Obserwacye meteorologiczne.	d. 19 o $2\frac{1}{4}$ wieczor.	27 cal. 10,5 lin.	+ $13\frac{3}{4}$ stopni.	Wschodni.	Pogoda.
	d. 20 — — —	27 — 10,8 —	+ $15\frac{1}{2}$ — —	Południowy.	Pogoda.
	d. 21 o godz. $4\frac{1}{4}$ rano.	27 — 11,1 —	+ $6\frac{1}{2}$ — —	Południowy.	Pogoda.

DODATEK